

Przykładowe zagadnienia na egzamin licencjacki
Kierunek GOSPODARKA PRZESTRZENNA
studia niestacjonarne 2012-2013

TEORIA GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

1. Przestrzenne uwarunkowania rozwoju społecznego i gospodarczego
2. Podstawowe zasady gospodarowania przestrzenią
3. Gmina jako podmiot gospodarki przestrzennej
4. Podmioty i zakres polityki przestrzennej
5. System planowania przestrzennego w Polsce
6. Planowanie przestrzenne w krajach UE
7. Podstawowe teorie rozwoju regionalnego
8. Planowanie i programowanie rozwoju
9. Współczesne trendy rozwoju obszarów zurbanizowanych
10. Lokalizacja podmiotów gospodarczych w przestrzeni

TEORIA LOKALIZACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Lokalizacja optymalna a lokalizacja zadowalająca
2. Twarde (ilościowe) czynniki lokalizacji
3. Miękkie (jakościowe) czynniki lokalizacji
4. Przyczyny i konsekwencje ekspansji przestrzennej korporacji ponadnarodowych
5. Konkurencyjność terytorialnych skupisk przedsiębiorstw – od korzyści zewnętrznych do korzyści sieci (okręg przemysłowy A. Marshalla, włoski okręg przemysłowy, grono przemysłowe M.E. Portera)
6. Atrakcyjność inwestycyjna (lokalizacyjna) regionów
7. Lokalizacja a środowisko przyrodnicze (ujęcie tradycyjne, ujęcie ekologiczne)

PODSTAWY EKONOMII

1. Mechanizm rynkowy – popyt, podaż, cena równowagi, elastyczność popytu
2. Przedsiębiorstwo – zasady maksymalizacji zysku w przedsiębiorstwie (konkurencja doskonała i monopol)
3. System pieniężno-kredytowy – funkcje banku centralnego i banków komercyjnych
4. Bezrobocie – rodzaje, przyczyny, metody ograniczania
5. Inflacja – rodzaje, przyczyny, metody ograniczania
6. Budżet państwa – konstrukcja, deficyt budżetowy
7. Międzynarodowe stosunki gospodarcze – bilans płatniczy, polityka handlowa
8. Funkcje państwa – podstawowe koncepcje roli państwa w gospodarce
9. Zróżnicowanie poziomu rozwoju gospodarczego na świecie

HISTORIA ARCHITEKTURY I URBANISTYKI

1. Historyczny rozwój piramid w starożytnym Egipcie, geneza piramid – religia, filozofia i metafizyka; miasto Achetaton.
2. Architektura i urbanistyka okresu starożytnej Grecji, główni przedstawiciele, porządki architektoniczne, twórcy
3. Zasady budowy miast okresu starożytnego Rzymu, główni przedstawiciele
4. Zachowane przykłady miast średniowiecznych od Carcassonne do Nowogrodu Wielkiego
5. Koncepcje miasta i teoretycy urbanistyki okresu renesansu, palladianizm a manieryzm
6. Wielkie rezydencje barokowe, Rzym i Paryż okresu baroku.
7. Najwybitniejsze przykłady miast, założenia urbanistyczne i obiekty okresu neoklasycyzmu – przykłady europejskie

TEORIA URBANISTYKI

1. Omów rolę, jaką może odgrywać kompozycja przestrzenna w funkcjonowaniu miasta na przykładzie wskazanego elementu kompozycji urbanistycznej
2. Scharakteryzuj wpływ wskazanego elementu krajobrazu miasta na postrzeganie przestrzeni miejskiej przez obserwatora
3. W jaki sposób ustala się odległość projektowanej zabudowy od granic działki budowlanej?
4. W jaki sposób ustala się odległość projektowanej zabudowy od zabudowy sąsiadującej?
5. Opisz zasadę i sposoby realizacji hierarchicznego układu komunikacji drogowej
6. Omów miejsce i rolę samochodu w kształtowaniu osiedli mieszkaniowych
7. Jednostka sąsiedzka Clarence'a Perry'ego i jej stosowanie we współczesnej urbanistyce
8. Wpływ idei zrównoważonego rozwoju na strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta
9. Omów cechy charakterystyczne śródmieścia oraz procesy zachodzące w nim współcześnie
10. Czym jest centrum funkcjonalne w mieście, jakie są jego rodzaje i współczesne tendencje kształtowania?

GEOGRAFIA EKONOMICZNA

1. Przedmiot i metody geografii ekonomicznej
2. Klasyczne i współczesne teorie handlu międzynarodowego
3. Gospodarka zamknięta i stan autarkii
4. Modele przestrzenne w gospodarce
5. Teoria gospodarki przestrzennej Augusta Löschera
6. Koncepcja biegunów wzrostu i jej zastosowanie w warunkach transformacji gospodarczej w Polsce
7. Teoria rozwoju gospodarczego Josepha Schumpetera
8. Kapitał ludzki i kapitał społeczny w procesie rozwoju lokalnego

TEORIA REGIONU SPOŁECZNO-EKONOMICZNEGO I POLITYKA REGIONALNA

1. Omów teorię rozwoju spolaryzowanego J. Friedmanna
2. Scharakteryzuj trzy typy regionów wyróżnione przez K. Dziewońskiego
3. Omów cechy regionu historycznego i podaj przykłady takich regionów
4. Podaj najważniejsze cechy regionów wielokulturowych
5. Uzasadnij, na jakich tezach oparł swoją teorię Milion Santos. Podaj cechy wybranych przestrzeni wyróżnionych przez Santosa (np. otwartej, niezintegrowanej, nieciągłej etc.)
6. Scharakteryzuj proces kształtowania się tożsamości regionalnej
7. Wyjaśnij przyczyny powstawania regionalizmów
8. Podaj najważniejsze cechy regionów pogranicza

PODSTAWY PRAWNE GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Jakie miejsce w systemie źródeł prawa zajmuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego?
2. Jakie elementy powinny być uwzględnione przy planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)?
3. Jakie są relacje między ustawą o ochronie środowiska a ustawą o ochronie przyrody?
4. Jak należy rozumieć w prawie ochrony środowiska „kompensację przyrodniczą”?
5. Co w prawie ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego rozumie się jako „zrównoważony rozwój”?

SAMORZĄD TERYTORIALNY

1. Zasada subsydiarności
2. Zalety decentralizacji wykonywania zadań publicznych
3. Zmiany podziału terytorialno-administracyjnego w Polsce po 1945 r.
4. Instytucje nadzoru nad samorządem terytorialnym w Polsce
5. Najważniejsze zadania (usługi) publiczne, za które odpowiadają poszczególne szczeble samorządu w Polsce
6. Systemy wyborcze do samorządów lokalnych w Polsce
7. Formy współpracy międzykomunalnej

EKONOMIKA MIAST I REGIONÓW

1. Przyczyny *urban sprawl* w Polsce
2. Możliwe rozwiązania prawno-organizacyjne w przypadku zarządzania obszarami metropolitalnymi
3. Istota zintegrowanego podejścia do planowania i zarządzania miastem
4. Zasady nowej urbanistyki
5. Segregacja społeczna jako problem rozwoju metropolii
6. Na czym polega i czym się przejawia zintegrowane podejście w przypadku działań rewitalizacyjnych
7. Pożądane efekty rewitalizacji na obszarach różnych typów kryzysowych
8. Stan polityki miejskiej w Polsce

ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE

2. Rodzaje i charakterystyka obiektów hotelarskich w Polsce
3. Typy obiektów gastronomicznych, charakterystyka i ewolucja w czasie
4. Historyczne zmiany znaczenia poszczególnych środków transportu dla rozwoju turystyki
5. Znaczenie bazy towarzyszącej dla rozwoju turystyki w wybranym regionie
6. Ocena stanu zagospodarowania turystycznego wybranego regionu Polski
7. Perspektywy rozwoju turystyki wybranego państwa – podstawy prognozowania ruchu turystycznego
8. Znaczenie chłonności turystycznej i pojemności turystycznej w planowaniu zagospodarowania turystycznego

SOCJOLOGIA

1. Proces badawczy: określenie problemu, przegląd literatury, formułowanie hipotezy, wybór metod badawczych, analiza danych i wnioski. Metody badawcze socjologii (ankieta, badania terenowe, monografia terenowa, badania porównawcze itp.)
2. Zbiorowości terytorialne. Sąsiedztwo, społeczność lokalna
3. Podstawowe zagadnienia związane z kulturą. Kultura i cywilizacja – rodzaje kultury. Wartości, normy i wzory kultury. Różnorodność kulturowa. Problemy wpływów kulturowych we współczesnych społeczeństwach
4. Środki społecznego przekazu a kultura masowa. Nowoczesne środki oddziaływania na wyobraźnię: kino, telewizja, Internet, reklama uliczna
5. Zagadnienia stosunków etnicznych. Społeczeństwa narodowe i wieloetniczne. Konflikty etniczne i przemoc na tle etnicznym. Migracje, prawa człowieka a etniczność
6. Zmiana społeczna i modernizacja. Procesy globalne. Modernizacja i rozwój. Uprzemysłowienie, urbanizacja, rozwój biurokracji i technologii przekazu. Indywidualizacja zachowań. Społeczeństwa ponowoczesne. Globalizacja problemów społecznych

KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Statutowe funkcje polskich parków narodowych
2. Typy stref chronionych w polskich parkach narodowych i ich funkcje
3. Ochrona gatunkowa i osobliwości przyrody, a ochrona ekosystemów
4. Zagrożenia ekosystemów leśnych
5. Zagrożenia ekosystemów wodnych
6. System Państwowego Monitoringu Środowiska – cele, zadania
7. Globalne i regionalne zagrożenia gleb
8. Globalne problemy środowiskowe
9. Międzynarodowe organizacje, programy, inicjatywy służące ochronie środowiska
10. Ochrona środowiska, ochrona przyrody, ochrona krajobrazu – zakres działań, podstawy prawne

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU GEOGRAFII FIZYCZNEJ (PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO)

1. Wpływ miasta na poszczególne elementy klimatu
2. Pozytywne i negatywne skutki klimatu obszarów zurbanizowanych
3. Możliwości poprawy niekorzystnych cech klimatu miast
4. Czynniki modyfikujące klimat obszarów zurbanizowanych
5. Rola zieleni w kształtowaniu warunków klimatycznych obszarów zurbanizowanych
6. Ograniczenie skutków powodzi a planowanie przestrzenne
7. Dyspozycyjne zasoby wodne a zapotrzebowanie na wodę
8. Wpływ użytkowania ziemi na obieg wody
9. Znaczenie lasu w kształtowaniu obiegu wody i gospodarowaniu wodą
10. Gospodarka wodno-ściekowa na obszarach zurbanizowanych i miejskich
11. Degradacja jezior pod wpływem działalności człowieka
12. Planowanie inwestycji w świetle Prawa Wodnego
13. Krajobraz – przestrzeń (definicje, klasyfikacje, sposoby oceny)
14. Znaczenie rzeźby w rozwoju przestrzennym (na dowolnych przykładach)
15. Przyroda „partner” czy „przeciwnik” w gospodarowaniu przestrzenią
16. Rola rzeki w przestrzennym rozwoju miasta
17. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju w wybranej gminie. Czynniki ograniczające i sprzyjające rozwojowi gminy
18. Rozwój trwały (zrównoważony), charakterystyka podstawowych założeń
19. Przyrodnicze czynniki rozwoju (możliwości i ograniczenia) infrastruktury transportowej w terenach górskich
20. Przyrodnicze czynniki rozwoju (możliwości i ograniczenia) gmin na terenach górskich

RYSUNEK TECHNICZNY I PLANISTYCZNY – GRAFIKA KOMPUTEROWA

1. Atrybuty barwy i możliwości ich wykorzystania do prezentacji treści na mapie (z przykładami)
2. Zasady konstrukcji systemu znaków na mapach
3. Charakterystyka zmiennych graficznych z oceną ich przydatności do prezentacji zmian natężenia zjawisk i rozróżnień jakościowych na mapach
4. Krótka charakterystyka map topograficznych 1:50 000 („cywilnej” układ 1992) i wojskowej (WGS-84)